

УДК 007:304:17:004.8

DOI <https://doi.org/10.32689/maup.philol.2025.4.22>

Валентина СТЕКОЛЬЩИКОВА

кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, завідувачка кафедри журналістики та філології,
ПЗВО «Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика», vagantsva@gmail.com
ORCID: 0000-0002-2076-971X

Наталія ШОТУРМА

кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри журналістики,
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника,
nataliia.shoturma@cnu.edu.ua
ORCID: 0000-0003-4312-4217

Тетяна ШЛЕМКЕВИЧ

кандидат політичних наук, старший викладач кафедри журналістики,
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, tetiana.shlemkevych@cnu.edu.ua
ORCID: 0000-0003-1785-0338

Ангеліна ТРЕГУБ

кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, завідувач кафедри дизайну,
КВНЗ «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради,
angelina-tregub@ukr.net
ORCID: 0000-0001-9755-8067

АВТОМАТИЗАЦІЯ КОМУНІКАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ: ПЕРЕВАГИ ТА ЕТИЧНІ АСПЕКТИ

Статтю присвячено комплексному аналізу автоматизації комунікаційних процесів у сучасному медіапросторі як ключового чинника трансформації журналістики, аудіовізуального мистецтва та документалістики. Мета дослідження – з'ясувати, яким чином впровадження технологій штучного інтелекту змінює структуру соціальних комунікацій, професійну роль журналіста та етичні межі використання інтелектуальних систем у медіавиробництві. Робота простежує перехід від технічної автоматизації до алгоритмічно керованих моделей створення й поширення контенту, що істотно впливають на достовірність інформації, природу авторства та характер взаємодії з аудиторією.

Методологія має міждисциплінарний характер та поєднує підходи медіааналітики, теорії соціальних комунікацій, цифрової етики та когнітивних студій. Теоретичною основою слугують концепції алгоритмічної журналістики, персоналізації інформаційних потоків, генеративних технологій і цифрового гуманізму, що дозволяють інтерпретувати автоматизацію як багатовимірний соціокультурний процес. На основі аналізу наукових джерел систематизовано п'ять моделей автоматизації: алгоритмічну журналістику, автоматизований контент-менеджмент, медіамоніторинг, персоналізоване поширення контенту та генеративні системи.

Наукова новизна полягає в комплексному осмисленні автоматизації не лише як технологічного механізму, а як феномену, що формує нову професійну ідентичність журналіста – від виробника інформації до куратора цифрового досвіду. Установлено, що саме аудіовізуальна сфера демонструє найбільший потенціал гармонізації технологічної ефективності й творчої виразності, але водночас загострює етичні ризики, пов'язані з маніпуляціями, deepfake-технологіями та непрозорістю алгоритмів.

Дослідження продемонструвало, що стійкий розвиток медіа в добу штучного інтелекту можливий лише за умов дотримання балансу між інноваційністю й гуманістичними цінностями, прозорістю алгоритмічних практик і відповідальною журналістською етикою. Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробленням етичних стандартів застосування алгоритмів у медіа та формуванням нової парадигми відповідальної цифрової журналістики.

Ключові слова: автоматизація соціальних комунікацій, штучний інтелект, алгоритмічна журналістика, генеративні технології, аудіовізуальне мистецтво, документалістика, медіа-етика, цифрова журналістика, гуманістичні цінності, етична відповідальність, медіатрансформація.

Valentyna Stiekolshchykova, Nataliia Shoturma, Tetiana Shlemkevych, Angelina Tregub.

AUTOMATION OF COMMUNICATION PROCESSES: ADVANTAGES AND ETHICAL ASPECTS

The article is devoted to a comprehensive analysis of communication process automation in the modern media environment as a key factor in the transformation of journalism, audiovisual art, and documentary practices. The purpose of the study is to determine how the integration of artificial intelligence technologies reshapes the structure of social communications, the professional role of the journalist, and the ethical boundaries of using

intelligent systems in media production. The research traces the shift from technical automation to algorithmically driven models of content creation and dissemination, which significantly affect information credibility, the nature of authorship, and patterns of audience engagement.

The methodology is interdisciplinary and combines approaches from media analytics, social communication theory, digital ethics, and cognitive studies. The theoretical framework includes concepts of algorithmic journalism, personalized information flows, generative technologies, and digital humanism, which enable interpreting automation as a multidimensional sociocultural process. Based on an analysis of scholarly sources, five automation models are systematized: algorithmic journalism, automated content management, media monitoring, personalized content delivery, and generative systems.

The scientific novelty lies in the comprehensive conceptualization of automation not merely as a technological mechanism but as a phenomenon shaping a new professional identity for the journalist – from an information producer to a curator of digital experience. It is established that the audiovisual sphere demonstrates the greatest potential for harmonizing technological efficiency with creative expressiveness, while simultaneously intensifying ethical risks associated with manipulation, deepfake technologies, and algorithmic opacity.

The study demonstrates that the sustainable development of media in the age of artificial intelligence is possible only under conditions that ensure balance between innovation and humanistic values, transparency of algorithmic practices, and responsible journalistic ethics.

Key words: *automation of social communications, artificial intelligence, algorithmic journalism, generative technologies, audiovisual art, documentary media, media ethics, digital journalism, humanistic values, ethical responsibility, media transformation.*

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку масових комунікацій характеризується стрімкою цифровізацією та впровадженням технологій штучного інтелекту, що істотно трансформують структуру, динаміку й зміст комунікаційних процесів. Автоматизація стає не лише технічним, а й соціокультурним феноменом, який змінює способи створення, поширення й сприйняття інформації. У журналістиці, рекламі, публічних зв'язках та документалістиці дедалі частіше застосовуються алгоритми автоматичного аналізу даних, генерування текстів, створення аудіовізуального контенту та управління інформаційними потоками.

Попри очевидні переваги, такі як підвищення швидкості обробки інформації, зростання точності аналітики, розширення доступу до контенту, автоматизація породжує низку етичних та професійних викликів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика автоматизації у сфері соціальних комунікацій набула активного розвитку в сучасній науці, охоплюючи як технічні, так і гуманітарні виміри цього процесу. Так, С. Азеев [1] розглядає застосування інструментів штучного інтелекту в роботі журналіста з аудіовізуальним контентом, акцентуючи увагу на перевагах автоматизованих технологій для обробки відео, монтажу та створення мультимедійних матеріалів. У міжнародному контексті А. F. Sonni, G. Hafid, I. Irwanto та R. Latuhheru [13] систематизують вплив штучного інтелекту на журналістські практики, новинні наративи й етичні виклики, підкреслюючи амбівалентність ефектів технологічних змін – від підвищення ефективності до зростання ризику втрати людського виміру журналістики.

S. Binlibdah [7] розглядає автоматизацію через призму стратегічної комунікації, вказуючи, що персоналізований контент стає ключовим механізмом впливу на поведінку

аудиторії, а отже – викликом для прозорості медіа. Дослідження V. Moravec, N. Hunek, M. Skare, B. Gavurova та V. Polishchuk [11] присвячене проблемі алгоритмічної персоналізації та цифрової грамотності, в межах якого автори наголошують на необхідності підготовки користувачів до критичного сприйняття алгоритмічного контенту. У свою чергу, R. Eg, O. D. Tønnesen та M. K. Tennfjord [9] узагальнюють досвід створення індивідуалізованого медіадосвіду, описуючи взаємодію людських чинників і машинних рішень у соціальних мережах.

S. Danzon-Chambaud [8] у межах масштабного огляду літератури пропонує класифікацію досліджень з автоматизованої журналістики, окреслюючи прогалини в теоретичному осмисленні та потребу в етичних регламентах. Українська дослідниця О. О. Грозна [3] аналізує інноваційні технології в онлайн-медіа, приділяючи увагу ролі штучного інтелекту й віртуальної реальності у формуванні нових форматів контенту.

Соціально-комунікативні аспекти використання штучного інтелекту розкрито в роботі Vasenko O. і Dudar O. [14], де наголошено на трансформації системи інформаційних відносин під впливом автоматизації. Подібні висновки роблять і J. Barbour, J. T. Jensen, S. R. Call та N. Sharma [6], які підкреслюють, що наукова увага до феномену автоматизації поступово зміщується від технічних описів до дослідження дискурсивних і практичних наслідків для комунікації.

Окремий блок досліджень зосереджено на суспільних і правових наслідках автоматизації. Ю. Смоляк та А. Холодницька [5] розглядають переваги та ризики впровадження штучного інтелекту в економічні системи, що релевантно і для медіасфери. Натомість Н. О. Khogali та S. Mekid [10] досліджують довгострокові соціальні й етичні наслідки поєднання автоматизації та штучного інте-

лекту, наголошуючи на потребі міждисциплінарних підходів до оцінки цих процесів.

Етичний контекст розкривають Т. Weikmann, Н. Greber та А. Nikolaou [15], які аналізують вплив технологій *deepfake* на сприйняття медіа, вказуючи на загрозу ерозії довіри. А. Бугаєць [2] досліджує правові аспекти інтелектуальної власності на твори, створені штучним інтелектом, а Е. Núñez-Mussa та співавт. [12] акцентують на розриві між очікуваннями журналістів і аудиторії у добу дезінформації. В. Нікітенко, В. Воронкова та О. Кивлюк [4] розробляють концепцію цифрового гуманізму як нової парадигми гуманітарних наук, що поєднує технологічний прогрес із збереженням ціннісних основ людської комунікації.

Узагальнення зазначених підходів дозволяє зробити висновок, що сучасна наука поступово переходить від інструментального розуміння автоматизації до її етико-гуманістичного осмислення.

Метою статті є комплексний аналіз процесів автоматизації у сфері соціальних комунікацій, зокрема журналістики та аудіовізуального контенті, для виявлення їхніх переваг, потенційних ризиків і етичних викликів, що виникають у процесі впровадження технологій штучного інтелекту та алгоритмічних систем у виробництво, поширення й сприйняття інформації.

Завдання статті:

1. Розкрити сутність і зміст поняття автоматизації у соціальних комунікаціях, окреслити її основні тенденції розвитку та визначити роль інтелектуальних технологій у трансформації комунікаційного процесу.

2. Систематизувати моделі автоматизації комунікаційних процесів і продемонструвати їх практичну реалізацію в аудіовізуальному контенті та документалістиці.

3. Проаналізувати основні переваги та ризики автоматизації комунікаційних процесів і визначити ключові етичні орієнтири, що забезпечують відповідальне та збалансоване використання технологій у сфері соціальних комунікацій.

Виклад основного матеріалу. Автоматизація соціальних комунікацій стала однією з провідних тенденцій сучасного медіапростору, змінюючи як технологію створення контенту, так і роль журналіста. Якщо раніше вона обмежувалася технічними інструментами редагування, то нині охоплює всі етапи – від збору інформації до аналітики медіапродукту. Використання штучного інтелекту, машинного навчання та генеративних моделей формує нове медіасередовище, у якому технологічні системи стають співучасниками комунікації. Найвиразніше це проявляється в аудіовізуальному контенті й доку-

менталістиці, де автоматизовані інструменти змінюють способи репрезентації реальності, поєднуючи ефективність із новою естетикою та етикою сучасних медіа.

У цьому контексті впливає потреба чітко визначити сутність самого явища автоматизації у соціальних комунікаціях, адже саме від розуміння його природи залежить оцінка подальших змін у медіасередовищі. Так, автоматизація у соціальних комунікаціях – це впровадження інтелектуальних технологій, що частково або повністю заміщують людську участь у створенні, поширенні й аналізі інформації. Вона підвищує ефективність журналістики, скорочуючи час на рутинні процеси – від збору даних до монтажу чи синтезу мовлення [1, с. 8].

Еволюція автоматизованого виробництва контенту відображає перехід від допоміжних технічних засобів до інтелектуальних систем, здатних самостійно створювати тексти, зображення й аудіо [13, с. 1556]. Якщо раніше автоматизація лише спрощувала редагування та передачу інформації, то генеративний штучний інтелект перетворив її на творчий інструмент, що поєднує людський задум і алгоритмічні можливості. Це зумовило глибоку трансформацію комунікаційного процесу, де технології стали співтворцями змісту.

Розвиток автоматизації зумовив появу різних моделей її застосування у сфері соціальних комунікацій. Сьогодні це не лише технічні механізми керування інформаційними потоками, а й складні алгоритмічні системи, здатні до аналізу, прогнозування та творчої генерації контенту. Для розуміння масштабів цих змін варто виокремити основні моделі автоматизації, що визначають підходи до використання штучного інтелекту в журналістиці, контент-менеджменті та медіааналітиці (табл. 1).

Загалом, сучасна автоматизація найповніше проявляється в аудіовізуальному контенті, де поєднання штучного інтелекту й віртуальної реальності змінює традиційні форми журналістики. Алгоритми вже не лише виконують рутинні завдання, а й формують нову естетику документалістики через інтерактивні та імерсивні формати, що створюють ефект присутності глядача й підсилюють емоційне сприйняття суспільно важливих тем [3, 109–110]. У такий спосіб аудіовізуальний контент стає простором, де автоматизація виступає не лише технічним засобом оптимізації, а й творчим інструментом, який розширює можливості журналістики й відкриває нові підходи до взаємодії з аудиторією.

У зазначеному контексті документалістика постає як одна з найважливіших сфер реалізації автоматизованих технологій. Використання інструментів штучного інтелекту дає

змогу обробляти великі обсяги архівного відео, реконструювати історичні події, створювати гібридні форми «інтелектуального репортажу» та інтерактивного кіно. Такі технології не лише підсилюють достовірність і глибину документального нарративу, а й розширюють можливості авторського висловлення. Саме тому автоматизація в документалістиці стає не заміною авторства, а його продовженням у цифровій формі.

На нашу думку, саме аудіовізуальна сфера демонструє потенціал гармонійного співіснування технологій і творчості. Автоматизація в ній не витісняє журналіста, а розширює його професійні межі, дозволяючи поєднувати аналітичне мислення з цифровими інструментами. Завдяки штучному інтелекту журналіст стає не лише спостерігачем, а й дизайнером комунікаційного досвіду – куратором сенсів, який керує взаємодією між глядачем і цифровою реальністю. У цьому контексті автоматизація постає не як загроза творчості, а як новий етап її розвитку – технологічно підсилена форма вираження, що відкриває журналістиці шлях до глибших і переконливіших способів розповіді про світ.

Проте, утвердження нової ролі журналіста як куратора цифрового контенту вимагає ширшого осмислення впливу автоматизації на комунікаційну систему. Вона

охоплює не лише творчі, а й управлінські та соціальні аспекти, змінюючи глобальну динаміку інформаційного обміну. Поряд із перевагами – швидкістю, точністю й персоналізацією – автоматизація породжує виклики достовірності, етики та професійної ідентичності. Основні переваги й ризики цього процесу узагальнено в таблиці 2.

Узагальнення результатів, поданих у таблиці, логічно підводить до розгляду етичних аспектів автоматизації, адже саме вони визначають межі допустимого використання технологій у комунікаційній сфері. Особливо гостро це проявляється у створенні й поширенні аудіовізуального контенту, де автоматизовані алгоритми здатні не лише оптимізувати процес виробництва, а й спотворювати реальність через технології deepfake [15, с. 192]. Такі практики ставлять під сумнів достовірність медіа-матеріалів і вимагають переосмислення стандартів відповідальності, автентичності та прозорості, без яких зберегти довіру аудиторії в цифровому середовищі стає неможливо.

Етичний вимір автоматизації охоплює й проблему авторського права та відповідальності за контент, створений алгоритмами. Використання систем штучного інтелекту, здатних до самостійного генерування текстів, зображень чи відео, ставить під сумнів тра-

Таблиця 1

Основні моделі автоматизації комунікаційних процесів

Модель автоматизації	Зміст моделі	Приклади застосування
Алгоритмічна журналістика (automated journalism)	Використання алгоритмів і нейромереж для автоматичного створення текстових матеріалів на основі структурованих даних (спортивні зведення, фінансові звіти, статистика)	<i>Associated Press, Reuters, Washington Post</i> – системи автоматичного генерування новинних заміток
Автоматизований контент-менеджмент (automated content management)	Програмні системи, що забезпечують створення, адаптацію й розміщення контенту на цифрових платформах без постійного втручання людини; використовують алгоритми SEO-оптимізації, аналізу метаданих і часових трендів	CMS-системи із підтримкою штучного інтелекту, автоматичне оновлення сайтів, редагування мультимедійних матеріалів
Автоматизований моніторинг інформаційних потоків (automated media monitoring)	Використання аналітичних систем для відстеження новин, соціальних мереж, аудіовізуального контенту й суспільних реакцій у реальному часі; формування звітів і дашбордів	Системи <i>Meltwater, Brandwatch, Talkwalker, YouScan</i>
Персоналізоване поширення контенту (personalized content delivery)	Алгоритми рекомендацій і мікросегментації, що добирають матеріали для користувачів за інтересами, поведінкою й демографією. Сприяють підвищенню залученості аудиторії	<i>YouTube Recommender, Meta Feed, Netflix AI suggestions</i>
Генеративна медіа-автоматизація (generative automation)	Застосування генеративного штучного інтелекту для створення мультимодального контенту (текст, зображення, аудіо, відео) на основі запиту людини; поєднання журналістики, візуального мистецтва й аналітики	<i>GPT-моделі, Midjourney, Synthesia, Runway ML, Pika Labs, інструменти автоматизованої документалістики – Wibbitz, Lumen5, DeepBrain AI, Pictory</i>

Джерело: сформовано на основі узагальнення зарубіжних наукових джерел [7; 8; 9; 11].

диційне розуміння авторства, засноване на людській творчості. Наразі відсутній чіткий правовий механізм визначення власника таких творів, що породжує ризики зловживань і правової невизначеності. Вирішення цієї проблеми потребує оновлення законодавства та запровадження етичних принципів спільної відповідальності розробників, користувачів і медіа за достовірність і правовий статус алгоритмічно створеного контенту [2, с. 42].

На доданок зазначимо, що етичні виміри автоматизації безпосередньо пов'язані з ризиками інформаційних маніпуляцій і ерозією журналістської етики. Алгоритмічні системи збору та поширення новин можуть посилювати дезінформацію, орієнтуючись на комерційні чи політичні пріоритети замість суспільного інтересу [12, с. 489]. Це спричиняє розрив між очікуваннями аудиторії та професійними стандартами журналістів, підриваючи довіру до медіа. У таких умовах збереження етичних принципів вимагає від журналістики нових форм відповідальності, прозорості та перевірки достовірності контенту в автоматизованому інформаційному середовищі.

І нарешті, баланс між технологічною ефективністю та гуманістичними цінностями комунікації стає ключовим орієнтиром сучасної журналістики в умовах автоматизації. Надмірна технократизація інформаційного середовища загрожує втраті етичних орієнтирів, тоді як гуманістичний підхід забезпечує збереження сенсового, ціннісного та відповідального виміру медіа. Саме поєднання технологічної інноваційності з людською емпатією, критичним мисленням і соціальною відповідальністю дає змогу уникнути редукції журналістики до алгоритмічної функції [4, с. 87]. Таким чином, гуманістичний вимір автоматизації визначає не лише межі застосування штучного інтелекту, а й формує нову етику цифрової комунікації, засновану на довірі, прозорості й повазі до гідності аудиторії.

Відтак, вбачаємо, що етичні виміри автоматизації комунікаційних процесів мають розглядатися не лише як система обмежень, а як стратегічний орієнтир розвитку сучасної журналістики. В умовах стрімкого технологічного прогресу ключовим завданням стає збереження людського змісту медіакомунікації – здатності до співпереживання, критичного аналізу та моральної оцінки інформації. Технології можуть підсилювати журналістику, проте саме етична культура журналіста визначає, чи стане автоматизація інструментом служіння суспільству, чи джерелом маніпуляцій. Відтак, необхідним є формування нової професійної парадигми, у центрі якої – відповідальне використання алгоритмів, прозорість редакційних практик і пріоритет гуманістичних цінностей над технологічною зручністю. Такий підхід забезпечує не лише ефективність, а й довіру як фундаментальний принцип соціальних комунікацій.

Висновки. Отже, проведене дослідження дало змогу всебічно розкрити сутність і сучасні тенденції автоматизації у сфері соціальних комунікацій, що визначає трансформацію журналістики в епоху штучного інтелекту. Уточнено зміст

Таблиця 2

Переваги та недоліки автоматизації комунікаційних процесів

Аспект	Переваги	Недоліки / Ризики
Швидкість і продуктивність	Значне скорочення часу на створення, редагування й поширення контенту; автоматичне оновлення новинних стрічок; підвищення ефективності фактчекінгу та аналітики	Механічність повідомлень, відсутність творчої глибини та контекстуального аналізу
Якість інформаційного продукту	Автоматичні алгоритми покращують точність обробки великих обсягів даних, забезпечують персоналізований підбір контенту	Помилки алгоритмів, повторення шаблонів, ризики дезінформації та втрати достовірності
Соціальний вимір	Доступність інформації для ширших аудиторій, інтеграція інклюзивних функцій (озвучення, субтитрування)	Нерівний доступ до технологій, посилення цифрової нерівності між регіонами та соціальними групами
Професійна діяльність	Автоматизація рутинних операцій, можливість журналіста зосередитися на аналітиці, розслідуваннях, креативних аспектах	Витіснення журналістів із частини виробничих процесів, ризики втрати робочих місць і зниження автономії працівників
Етичний вимір	Підвищення об'єктивності за рахунок зменшення людських упереджень у базових новинах	Відсутність прозорості алгоритмів, загроза маніпуляції інформацією, невизначеність авторства й відповідальності

Джерело: сформовано на основі узагальнення українських і зарубіжних наукових джерел [5; 6; 10; 14].

поняття автоматизації комунікаційних процесів як комплексного явища, яке поєднує технічні, інформаційні, творчі й етичні складові медіадіяльності.

Систематизовано основні моделі автоматизації комунікацій – алгоритмічну журналістику, контент-менеджмент, моніторинг інформаційних потоків, генеративні технології та показано їх вплив на структуру, динаміку й якість сучасних медіа. Визначено, що автоматизація підвищує ефективність і швидкість створення контенту, однак водночас актуалізує ризики

стандартизації, втрати творчої унікальності та зниження достовірності інформації.

Установлено, що ключовим викликом сучасної медіасфери є збереження балансу між технологічною ефективністю та гуманістичними цінностями.

Перспективи подальших досліджень полягають у глибшому аналізі впливу штучного інтелекту на професійну ідентичність журналіста, формування довіри до алгоритмічного контенту та розроблення етичних стандартів взаємодії людини й технології.

Література:

1. Азеєв С. Інструменти штучного інтелекту в роботі журналіста з аудіовізуальним контентом. *Діалог: Медіастудії*. 2024. Вип. 30. С. 7–22. DOI: 10.18524/2308-3255.2024.30.318416.
2. Бугаєць А. С. Право інтелектуальної власності на твори, створені штучним інтелектом: перспективи міжнародно-правового та національного регулювання. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2024. Вип. 86: ч. 2. С. 39–43. DOI: 10.24144/2307-3322.2024.86.2.6.
3. Грозна О. О. Технологічні інновації в онлайн-медіа: роль штучного інтелекту та віртуальної реальності у трансформації контенту. *Обрії друкарства*. 2024. № 1 (15). С. 102–112. DOI: 10.20535/2522-1078.2024.1(15).302843.
4. Нікітенко В., Воронкова В., Кивлюк О. Цифровий гуманізм як нова парадигма розвитку сучасних гуманітарних наук. *Humanities Studies*: 2025. Вип. 22 (99). С. 81–90. DOI: <https://doi.org/10.32782/hst-2025-22-99-09>.
5. Смоляк Ю., Холодницька А. Переваги та ризики впровадження штучного інтелекту в економічних системах. *Економічний простір*. 2025. № 200. С. 102–106. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.200.102-106>.
6. Barbour J. B., Jensen J. T., Call S. R., Sharma N. Substance, discourse, and practice: a review of communication research on automation. *Annals of the International Communication Association*. 2023. Vol. 47. № 3. P. 261–291. DOI: 10.1080/23808985.2023.2183232.
7. Binlibdah S. Investigating the Role of Artificial Intelligence to Measure Consumer Efficiency: The Use of Strategic Communication and Personalized Media Content. *Journalism and Media*. 2024. Vol. 5. P. 1142–1161. DOI: 10.3390/journalmedia5030073.
8. Danzon-Chambaud S. A systematic review of automated journalism scholarship: guidelines and suggestions for future research [version 1; peer review: 2 approved]. *Open Research Europe*. 2021. Vol. 1. № 4. P. 1–19. DOI: 10.12688/openreseurope.13096.1.
9. Eg R., Tønnesen Ö. D., Tennfjord M. K. A scoping review of personalized user experiences on social media: The interplay between algorithms and human factors. *Computers in Human Behavior Reports*. 2023. Vol. 9. P. 1–17. DOI: 10.1016/j.chbr.2022.100253.
10. Khogali H. O., Mekid S. The blended future of automation and AI: examining some long-term societal and ethical impact features. *Technology in Society*. 2023. Vol. 73 P. 1–12. DOI: 10.1016/j.techsoc.2023.102232.
11. Moravec V., Hynek N., Skare M., Gavurova B., Polishchuk V. Algorithmic personalization: a study of knowledge gaps and digital media literacy. *Humanities and Social Sciences Communications*. 2025. Vol. 12. P. 1–12. DOI: 10.1057/s41599-025-04593-6.
12. Núñez-Mussa E., Riquelme A., Valenzuela S., Aldana V., Padilla F., Bassi R., Campos S., Providel E., Mendoza M. The Threat of Misinformation on Journalism's Epistemology: Exploring the Gap between Journalist's and Audience's Expectations when Facing Fake Content. *Digital Journalism*. 2025. Vol. 13. № 3. P. 478–499. DOI: 10.1080/21670811.2024.2320249.
13. Sonni A. F., Hafid G., Irwanto I., Latuhheru R. Digital Newsroom Transformation: A Systematic Review of the Impact of Artificial Intelligence on Journalistic Practices, News Narratives, and Ethical Challenges. *Journalism and Media*. 2024. Vol. 5. P. 1554–1570. DOI: 10.3390/journalmedia5040097.
14. Vasenko O., Dudar O. Socio-communicative aspects of artificial intelligence use in information systems. *Society. Document. Communication*. 2024. Vol. 9. № 4. P. 8–16. DOI: 10.69587/sdc/4.2024.08.
15. Weikmann T., Greber H., Nikolaou A. After deception: how falling for a deepfake affects the way we see, hear, and experience media. *The International Journal of Press/Politics*. 2025. Vol. 30 № 1. P. 187–210. DOI: 10.1177/19401612241233539.

Дата надходження статті: 24.11.2025

Дата прийняття статті: 10.12.2025

Опубліковано: 29.12.2025